

XX-OJI JAUNŲJŲ MOKSLININKŲ
PSICHOLOGŲ KONFERENCIJA

BENDRYSTĖS VEDINI

2023 M. BALANDŽIO 28 D.

**PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ
LEIDINYS**

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

KONFERENCIJOS ORGANIZACINIS KOMITETAS

Pirmininkė:

Augustė Nomeikaitė

Nariai:

Agnietė Kairytė

Dovilė Mikučionytė

Rita Žiauberytė-Jakštienė

Studentai:

Ieva Bartašiūtė

Paulius Miškinis

Rūta Macijauskaitė

LiPSA nariai:

Rasa Jokubauskaitė

Evelina Laurynaitė

Silvija Žukaitė

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS

Pirmininkė:

prof. habil. dr. Danutė Gailienė

Nariai:

prof. dr. Evaldas Kazlauskas

doc. dr. Sigita Girdzijauskienė

dr. Dovilė Barysė

dr. Lina Gervinskaitė-Paulaitienė

KONFERENCIJOS REMĖJAI

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI

INFORMACINIS RĖMĖJAS

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

<https://doi.org/10.15388/JMPK23>

ISBN 978-609-07-0845-3

palankią politiką. Šio tyrimo tikslas – išanalizuoti psichologinio atsparumo ir sociodemografinių bei psichosocialinių veiksnių ryšius suaugusiųjų imtyje. Metodika. Reprezentatyvi Lietuvos gyventojų apklausa, kurioje dalyvauja 1000 respondentų, 18 metų ir vyresnio amžiaus, atrinktų pagal daugiapakopę tikimybinę atranką (reprezentatyvi imtis pagal amžiaus, lyties ir gyvenamosios vietovės kriterijus). Apklausos būdas – asmeninis interviu respondento namuose, atliktas 2023 m. vasario-kovo mėn. Naudojamos skalės: Connor-Davidson Atsparumo Skalė (CD-RISC-10) (Connor ir Davidson, 2003), Pasaulinės sveikatos organizacijos geros savijautos rodiklis (PSO-5) ir vieno teiginio streso matas (Salminen ir kt., 2014). Įtraukti klausimai: sociodemografiniai (amžius, lytis, tautybė, išsilavinimas, pagrindinis užsiėmimas, gyvenamoji vieta, šeiminė padėtis, namų ūkio kiekis, finansinės pajamos), pasitenkinimas savimi, pasitenkinimas savo sveikata, pasitenkinimas asmeniniais santykiais, pasitenkinimas gyvenimu, saugumo jausmas kasdieniniame gyvenime ir asmeninio santykio su Dievu svarba. Rezultatai: pirminiai duomenys yra rinkimo ir analizės stadijoje.

Darbo vadovė – prof. dr. Irena Žemaitaitytė.

Raktiniai žodžiai: Atsparumas, subjektyvi gerovė, psichinė sveikata, suaugusieji.

SAPNAI APIE MIRUSIJĄ GEDINT PO ARTIMOJO SAVIŽUDYBĖS

Austėja Agnietė Čepulienė

Vilniaus universitetas

Gedulas dėl savižudybės yra sudėtingas patyrimas, paveikiantis gedinčiojo santykius, jausmus, psichikos ir fizinę sveikatą. Nedaug yra žinoma apie sapnus gedint po artimojo savižudybės. Tačiau tyrimuose atsiskleidžia, kad sapnai apie mirusįjį po netekties dėl kitų nei savižudybė priežasčių gali ne tik atspindėti psichologinę būseną, bet ir padėti reguliuoti emocijas bei integruoti netektį į tolesnį gyvenimą. Sapnų turinio tyrimai gedint po artimojo savižudybės gali padėti geriau suprasti gedulo procesą ir sapnų funkcijas jo metu. Taigi, šio tyrimo tikslas buvo atskleisti sapnų apie mirusįjį turinį bei reakcijas į sapnus gedint po artimojo savižudybės. Tyrime dalyvavo devynios moterys, dėl savižudybės prieš 2-5 metus netekusios savo gyvenimo partnerio. Buvo atlikti pusiau struktūruoti interviu, o duomenys išanalizuoti refleksyvosios teminės analizės metodu. Buvo sugeneruotos trys temos: padedantys sapnai (sapnai padeda suprasti psichologinę būseną; sapnai padeda rasti dvasinę gedulo prasmę); sapnai atspindi gedulo po artimojo savižudybės trauminius aspektus (sapnuose mirusiojo būseną nerami; sapnų turinys susijęs su kalte ir atsakomybe; košmarai, susiję su trauma); bendravimas su mirusiuoju (mirusysis dalyvauja gedinčiosios gyvenime per sapnus; sapnas suteikia galimybę tęsti ryšį su mirusiuoju; atsiskyrimas nuo mirusiojo sapnuose). Tyrimo rezultatai atskleidžia, kad gedulo po artimojo savižudybės procesas atspindi sapnų turinyje. Sapnai gali padėti gedulo metu geriau suprasti ir įvardinti savo išgyvenimus bei transformuoti ryšį su mirusiuoju. Sapnai, jų turinio ir psichologinių reikšmių analizė gali būti svarbi psichoterapiniame procese bei siekiant įprasmiti netektį.

Raktiniai žodžiai: artimojo savižudybė; gedulas; sapnai.